

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં  
આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૨૧૧૦૦/૨૦૧૬  
સાથે  
આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૨૧૧૦૩/૨૦૧૬

=====

૧ શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે? હા.  
૨ પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં? હા.  
૩ શું ન્યાયાધીશો ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માંગે છે? ના.  
૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે? ના.

=====

દેસાઈ પ્રવીણચંદ્ર રણછોડ અને અન્યો  
વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થીતી :

નક્કી કરેલ સૂચિ-અરજદાર (ઓ) માટે નં. ૧૦,૪,૫  
એમ. એસ. વિધિ જે. ભટ્ટ (૬૧૫૫)-અરજદાર (ઓ) નંબર  
૧,૧૦.૧,૧૧,૧૨,૧૩,૧૪,૧૫,૧૬,૧૭,૧૮,૧૯,૨૦,૨૧,૩,૪.૧,૫,૬,૭,૮,૯ માટે  
એમ. એસ. ધારીત્રી પંચોલી એ. જી. પી.-પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે  
એમ. આર. એચ. એસ. મુનશો (૪૯૫)-પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૩ માટે  
નિયમ સેવા-પ્રતિવાદી (ઓ) માટે નંબર. ૨,૪,૫

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી - શ્રી હેમન્ત એમ. પ્રચ્છક  
તારીખ:૧૬/૦૪/૨૦૨૪  
મૌખિક ચુકાદો

૧. વર્તમાન અરજીઓ સંબંધિત અરજદારો દ્વારા ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ નીચેની રાહત માટે દાખલ કરવામાં આવે છે;

"(એ) ૨૦૧૨ના લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ No.૮૩૪ માં પસાર કરાયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના મૌખિક ચુકાદાને અને ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ ના સરકારી ઠરાવને અરજદારોને લાગુ કરવા માટે અહીં પ્રતિવાદીઓને આદેશ આપતા આદેશ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશ જારી કરવા માટે તમારા સ્વામીઓ ખુશ થઈ શકે છે;

(બી) તમારા લોર્ડશીપ્સને એ જાહેર કરવામાં ખુશ થઈ શકે છે કે ૨૦૧૨ના લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં પસાર થયેલા 'ID ૨' તારીખના મૌખિક ચુકાદાને અને અરજદારોને 'ID ૩' તારીખના સરકારી ઠરાવને લાગુ કરવામાં પ્રતિવાદી અધિકારીઓની નિષ્ક્રિયતા કાયદામાં ખરાબ છે, મનસ્વી, તરંગી, ભેદભાવપૂર્ણ અને ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪,૧૬ અને ૨૧ હેઠળ બાંધધરીકૃત અરજદારોના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.

(સી) તમારા સ્વામીઓ ૦૮.૧૦.૧૯૯૨ ના સરકારી ઠરાવને મનસ્વી અને ભેદભાવપૂર્ણ જાહેર કરીને ખુશ થઈ શકે છે અને આ રીતે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું ઉલ્લંઘન કરે છે જેથી તે અરજદારોના પગાર ધોરણમાં ફેરફારને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ને બદલે ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી અસરકારક બનાવે છે;

(સી.એ.) પંચાયત, ગ્રામીણ આવાસ અને ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગના વિવાદિત સરકારી ઠરાવને ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને ભેદભાવપૂર્ણ જાહેર કરીને અને આમ ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું ઉલ્લંઘન કરતી અને તેને રદ કરતી અને રદ કરતી પ્રમાણપત્રની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને તમારા સ્વામીઓ ખુશ થઈ શકે છે.

(ડી) તમારા સ્વામીઓ આદેશપત્ર અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશ જારી કરીને પ્રતિવાદી અધિકારીઓને આદેશ આપી શકે છે કે તેઓ અરજદારોને <ID ૧માંથી નહીં પણ ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ માંથી Rs.૧૬૪૦-૨૯૦૦ નો પગાર ધોરણ લાગુ કરે અને પરિણામે, પાંચમા, છઠ્ઠા અને સાતમા કેન્દ્રીય પગાર આયોગો દ્વારા ભલામણ કરાયેલા અનુરૂપ પગાર ધોરણમાં તેમના પગારને પેન્શન, ગ્રેયુટી વગેરે જેવા નિવૃત્તિ લાભોના અનુરૂપ પુનરાવર્તન સાથે ફરીથી

નિર્ધારિત કરે.

- (ઇ) હાલની અરજીના સ્વીકાર અને અંતિમ સુનાવણી બાકી છે, તમારા સ્વામીઓ પ્રતિવાદી અધિકારીઓને RS.૧૬૪૦-૨૯૦૦ ના પગાર ધોરણની મંજૂરી માટે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસરકારક રીતે અરજદારોના કેસ પર વિચારણા કરવા માટે નિર્દેશ આપી શકે છે; અને
- (એફ) તમારા સ્વામીઓ ન્યાયના હિતમાં, યોગ્ય માનવામાં આવે તેવો અન્ય કોઈ યોગ્ય આદેશ પસાર કરવા માટે ખુશ છે;

૨. બંને અરજીઓ એક જ મુદ્દામાંથી ઉદ્ભવી રહી હોવાથી, આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૩. બંને અરજીઓમાં ઉદ્ભવતા મુદ્દાઓ ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ ને બદલે ૦૯.૧૦.૧૯૯૨ ના સરકારી ઠરાવને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અમલમાં મૂકવા અને પગારમાં તફાવત અને વ્યાજ સાથે વૃદ્ધિમાં તફાવતની બાકી ચૂકવણી કરવા અને વધારાના સહાયક ઇજનેરોના પગાર/પગારમાં સુધારો કરવા માટે છે.

૪. બંને અરજીઓ એક જ મુદ્દા સાથે સંબંધિત હોવાથી, બંને અરજીઓને ટેગ કરવામાં આવી છે અને ૨૦૧૬ની વિશેષ નાગરિક અરજી No.૨૧૦૦ ને મુખ્ય બાબત ગણાવીને આ સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૫. જ્યાં સુધી મુખ્ય બાબતની વાત છે, એટલે કે ૨૦૧૬ની વિશેષ નાગરિક અરજી No.૨૧૧૦૦ ની વાત છે, તે નીચેની હકીકતોની પૃષ્ઠભૂમિમાંથી ઉદ્ભવે છે:-

૫.૧ અરજદારોની ભાવનગર જિલ્લા પંચાયતના રસ્તાઓ અને મકાન વિભાગ અને સિંચાઈ વિભાગમાં વધારાના સહાયક ઇજનેરો તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને કેટલાક

અરજદારોને તેમની નિવૃત્તિ વચ પ્રાપ્ત થતાં સેવામાંથી નિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા હતા.અરજદારોનો કેસ છે કે ચોથા પગાર પંચની ભલામણો વર્ષ ૧૯૮૬માં આવી હતી અને રાજ્ય સરકારે પગાર પંચની ભલામણો સ્વીકારી હતી.સહાયક ઈજનેરો અને વધારાના સહાયક ઈજનેરોના પગાર ધોરણમાં ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પગારમાં સુધારો) નિયમો ૧૯૮૭ W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને સહાયક ઈજનેરોના પગાર ધોરણમાં Rs.૫૫૦-૮૦૦ થી Rs.૧૬૪૦-૨૯૦૦ અને વધારાના સહાયક ઈજનેરોના પગાર ધોરણમાં Rs.૪૨૫-૭૦૦ થી Rs.૧૪૦૦-૨૩૦૦ W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ માં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.ચોથા પગાર પંચે ૨૯ પગાર ધોરણની જોગવાઈ કરી હતી, જ્યારે રાજ્ય સરકાર પાસે તે સમયે ૫૪ પગાર ધોરણ અસ્તિત્વમાં હતા, જેના પરિણામે પગાર ધોરણની મંજૂરીમાં વિસંગતતા ઊભી થઈ હતી અને તેથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા આ પાસા અને કર્મચારી સંગઠનોના પ્રતિનિધિઓ સાથે વ્યવહાર કરવા માટે ઉચ્ચ સ્તરીય સમિતિની રચના કરવામાં આવી હતી.ઉચ્ચ સત્તા સમિતિની ભલામણોના આધારે, ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પગારમાં સુધારો) નિયમો, ૧૯૮૭માં સુધારા દ્વારા, ૨૦.૦૩.૧૯૯૧ ની અધિસૂચના દ્વારા, સહાયક ઈજનેરોના સુધારેલા પગાર, રૂ. ૧૬૪૦-૨૯૦૦ના સ્થાને રૂ. ૨૦૦૦-૩૨૦૦ મૂળ તારીખથી અસર સાથે, એટલે કે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬.એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સના પગાર ધોરણમાં સમાન રીતે સુધારો કરવામાં આવ્યો ન હોવાથી, એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. આ અદાલત સમક્ષ ૧૯૯૧ની કલમ ૪૫૧ અને વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૯૯૧નો ૪૫૧, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશનના પ્રમુખને પત્ર લખીને ખાતરી આપી હતી કે સહાયક ઈજનેરોને જે રીતે સારવાર આપવામાં આવી હતી તે જ રીતે તેમને પણ આપવામાં આવશે અને તેમને આ અરજી પાછી ખેંચવા જણાવ્યું હતું.ઉપરોક્ત ખાતરીને આધારે, એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને ઉપરોક્ત અરજી પાછી ખેંચી લીધી હતી.

૫.૨ અરજદારોનો કેસ એ છે કે તારીખ ૧ના ઠરાવ દ્વારા, પગાર નિયમો, ૧૯૮૭માં સુધારા દ્વારા, વધારાના સહાયક ઈજનેરોના પગાર ધોરણને રૂ. ૧૪૦૦-૨૩૦૦ થી રૂ. ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ ની અસર સાથે ૧૬૪૦-૨૯૦૦.જુનિયર ભૂસ્તરશાસ્ત્રીઓના કિસ્સામાં, પ્રતિવાદી નં.૧ સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૯૨ દ્વારા તેમના પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, જેની અસર ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી થઈ હતી.વધારાના સહાયક ઈજનેરોના કિસ્સામાં, પગાર ધોરણમાં ઉપરોક્ત સુધારો ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી લાગુ થવો જોઈએ.જો કે, સહાયક ઈજનેરો અને જુનિયર ભૂસ્તરશાસ્ત્રીઓને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે સુધારેલ પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું, વધારાના સહાયક ઈજનેરોને ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી અસર સાથે સુધારેલ પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું.ઉપરોક્ત ભેદભાવપૂર્ણ વ્યવહારને કારણે, એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને ૧૯૯૫ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૫૨૧૦ દાખલ કરીને આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો, જેમાં સહાયક ઈજનેરોની સમક્ષ તેમના પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવાની અરજી કરવામાં આવી હતી.તેના CAV ચુકાદા તારીખ ૨૮.૦૩.૨૦૧૨ દ્વારા, આ માનનીય અદાલતે ઉપરોક્ત વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૯૯૫ ના ૫૨૧૦.અસંતુષ્ટ, એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૮.૦૩.૨૦૧૨ તારીખના CAV ચુકાદા સામે ૨૦૧૨નો ૮૩૪.૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના તેના મૌખિક ચુકાદા દ્વારા, આ માનનીય અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે આંશિક રીતે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૦૧૨ની કલમ ૮૩૪, પ્રતિવાદીઓને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે કાલ્પનિક સુધારેલ પગાર ધોરણ અને ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી અસર સાથે સુધારેલ પગાર ધોરણની વાસ્તવિક ચુકવણી અપીલ સંગઠનના સભ્યોને આપવાના નિર્દેશ સાથે.અહીં જિલ્લા પંચાયત સાથે સંકળાયેલા વધારાના સહાયક ઈજનેરોએ રાજ્ય સરકારને વિનંતી કરી હતી કે તેઓ આ અદાલતના તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના ઉપરોક્ત નિર્ણયને તેમના કેસમાં લાગુ કરે અને તેમના પગારના પુનરાવર્તનને પણ ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસરકારક બનાવે.જેમ કે ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ તારીખનો મૌખિક ચુકાદો લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૦૧૨ ના ૮૩૪ નો પ્રતિવાદીઓ દ્વારા અમલ કરવામાં આવ્યો ન હતો,

એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને આ માનનીય અદાલત સમક્ષ તિરસ્કારની અરજીને પસંદ કરી હતી, જેને વિવિધ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવી હતી. સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૦૧૫ ની ૧૮૬૮.તિરસ્કારની અરજી બાકી છે, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબરમાં પસાર કરાયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના મૌખિક ચુકાદાનું પાલન કરવા માટે ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ તારીખનો સરકારી ઠરાવ બહાર પાડ્યો. ૨૦૧૨ ના ૮૩૪.ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કાપસર વિભાગ સાથે કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને ચોથા પગાર પંચના રૂ. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ની અસર સાથે ૧૬૪૦-૨૯૦૦.વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ સુધી, ઉપરોક્ત પગાર ધોરણમાં કલ્પનાત્મક રીતે સુધારો કરવામાં આવશે અને સુધારેલા પગાર ધોરણ માટે વાસ્તવિક ચુકવણી ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી કરવામાં આવશે. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે સરકાર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના ઉપરોક્ત નિર્ણયને પડકારવાની યોજના બનાવી રહી છે અને તેથી, સંબંધિત કર્મચારીઓને કરવામાં આવેલી ચુકવણી માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ કાર્યવાહીના અંતિમ પરિણામને આધિન રહેશે.

પ.૩ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧ માં પસાર થયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ તારીખના મૌખિક ચુકાદા અનુસાર. ૨૦૧૨નો ૮૩૪ અને સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૮.૦૭.૨૦૧૫, હિસાબ અધિકારી, પગાર ચકાસણી કેન્દ્ર, ગાંધીનગરએ ૨૫.૦૪.૨૦૧૬ પર નાયબ કાર્યકારી ઈજનેર, જિલ્લા પંચાયત, બોટાદ દ્વારા વધારાના સહાયક ઈજનેર શ્રી બી. એસ. પરમારના કિસ્સામાં કરવામાં આવેલા પગારમાં સુધારાને મંજૂરી આપી હતી. શ્રી બી. એસ. પરમારના ચોથા પગાર પંચના પગાર ધોરણમાં ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ, તેમના પગારને પરિણામે પાંચમા અને છઠ્ઠા પગાર પંચના પગાર ધોરણમાં ફરીથી નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદારોને ઉપરોક્ત લાભ અપાયો હોવાથી, તેઓએ વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર દાખલ કરીને આ માનનીય અદાલતનો સંપર્ક કર્યો હતો. ૨૦૧૬ નો ૨૧૧૦૦, લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબરમાં પસાર કરાયેલા

આ માનનીય અદાલતના તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના નિર્ણયના ગુણોત્તરની અરજીની માંગ કરે છે. ૨૦૧૨નો ૮૩૪ અને તેમને ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ તારીખના સરકારી ઠરાવનો લાભ લંબાવવો.વર્તમાન અરજીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, તેના સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ દ્વારા, પંચાયત, ગ્રામીણ આવાસ અને ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે સુધારેલા પગાર ધોરણમાં અનુદાન માટે અરજદારોની રજૂઆતને નકારી કાઢી હતી.

૬. અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ Ms.Vidhi જે. ભટ્ટ, Ms.Dharitri પંચોલી, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ-રાજ્ય સત્તાવાળાઓ અને પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એચ. એસ. મુનશો.રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીનો અભ્યાસ કર્યો.

૭. Ms.Vidhi અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ જે. ભટ્ટે એ જ હકીકતો રજૂ કરી છે જે અરજીના મેમોમાં વર્ણવવામાં આવી છે.તેણીએ રજૂઆત કરી છે કે પ્રતિવાદી-સત્તાવાળાઓ તરફથી નિષ્ક્રિયતા ગેરકાયદેસર, મનસ્વી અને ભેદભાવપૂર્ણ છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ૨૦૧૨ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ No.૮૩૪ માં આ અદાલતની ખંડપીઠે પસાર કરેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને અને સુધારેલા પગાર ધોરણ W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ નો લાભ કાલ્પનિક ધોરણે અને વાસ્તવિક ધોરણે W. E. F. ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ આપવા માટે અરજદારોને સુધારેલા પગાર ધોરણનો લાભ આપવો જરૂરી છે.તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારોના કેસની હકીકતો સમાન છે કારણ કે અરજદારોની નિમણૂક ગુજરાત પંચાયત સેવા પસંદગી બોર્ડ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી નિયમિત ભરતી પ્રક્રિયાને અનુસરીને કરવામાં આવે છે.

તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વધારાના સહાયક ઈજનેરો પંચાયતો (સિંચાઈ વિભાગ) અને/અથવા પંચાયતમાં માર્ગ અને ઈમારતો વિભાગ હેઠળ અથવા સિંચાઈ વિભાગ અને/અથવા રાજ્ય સેવાઓ હેઠળ માર્ગ અને ઈમારતો વિભાગમાં સેવા આપતા હતા તેમને સમાન કેડરની

જગ્યાઓ તરીકે ગણવામાં આવે છે અને તેથી અરજદારો Rs.૧૬૪૦-૨૯૦૦ W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ના પગાર ધોરણ માટે હકદાર છે.તેણીની રજૂઆતના સમર્થનમાં, Ms.Bhatt, વિદ્વાન વકીલે નીચેના કેસોમાં નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કર્યો છે અને તેના પર આધાર રાખ્યો છે;

(૧) ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય વિ. રમણ લાલ કેશવ લાલ સોની અને અન્ય

– (૧૯૮૩) ૨ એસ. સી. સી. ૩૩ માં અહેવાલ આપ્યો,

((૨) ઇંદર પાલ યાદવ અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ અને અન્યો

– (૧૯૮૫) ૨ એસ. સી. સી. ૬૪૮ માં અહેવાલ આપ્યો અને

(૩) વિપુલકુમાર આત્મારામ પારેખ અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય-સચિવ અને અન્યો  
દ્વારા-૨૦૦૯ (૫) GLR ૩૯૧૪ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

૭.૧ મૌખિક રજૂઆતો ઉપરાંત, અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે નીચેની લેખિત રજૂઆતો રજૂ કરી છે.

૧૫. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના મૌખિક ચુકાદાના કાર્યકારી ભાગમાં લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૦૧૨ની કલમ ૮૩૪માં આ માનનીય અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

"૧૧.અમે સંબંધિત પક્ષો માટે વિસ્તૃત અને ખૂબ વિગતવાર વિદ્વાન સલાહ સાંભળી છે.અમે રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો તેમજ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશનો પણ અભ્યાસ કર્યો છે.તે રેકૉર્ડ પરથી બહાર આવે છે કે અરજદારોના સભ્યો સાથે હંમેશા એક જ વિભાગના ઇજનેરોની શ્રેણી સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવતો હતો અને પ્રથમ વખત તેમની સાથે સહાયક ઇજનેરોની સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવતો ન હતો.

૧૨. આ પાછળના આધારને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે પિટિશનર એસોસિએશનના સભ્યો સાથે સમાન W. E. F. ૧.૧.૧૯૮૬ વ્યવહાર થવો જોઈએ.આ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય



છે કે જો પ્રતિવાદીઓને સંગઠન W. E. F. ૧/૧/૧૯૮૬ ના સભ્યોને કાલ્પનિક સુધારેલ પગાર ધોરણ આપવા અને ૧/૪/૧૯૯૨ માંથી વાસ્તવિક ચુકવણી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે તો ન્યાયનો અંત આવશે.

૧૩. પરિણામે, અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે. પ્રતિવાદીઓને અપીલ સંગઠનના સભ્યોને કાલ્પનિક સુધારેલ પગાર ધોરણ W. E. F. ૧/૧/૧૯૮૬ અને સુધારેલ પગાર ધોરણ W. E. F. ૧/૪/૧૯૯૨ ની વાસ્તવિક ચુકવણી આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. પક્ષોએ પોતાનો ખર્ચ જાતે ઉઠાવવો પડશે.

આ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ માનનીય અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે એ સિદ્ધાંતને સમર્થન આપ્યું હતું કે સમાન અથવા સમાન રીતે સ્થિત વ્યક્તિઓને સમાન રીતે વર્તવું જોઈએ જેથી તે ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬ સાથે સુસંગત હોય.

વર્તમાન અરજદારોના કિસ્સામાં, શરૂઆતથી જ પંચાયત વિભાગ અને સરકારના અન્ય વિભાગોમાં વધારાના સહાયક ઈજનેરોના કેડરને હંમેશા એકબીજાની સમકક્ષ ગણવામાં આવે છે. અન્ય વિભાગોના સુપરવાઈઝર્સ (સી) (હવે વધારાના સહાયક ઈજનેરો) અને પંચાયત સેવાના સુપરવાઈઝર્સ (સી) (હવે વધારાના સહાયક ઈજનેરો) ની સામાન્ય પરિષ્કૃતિની યાદી હંમેશા જાળવી રાખવામાં આવી છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, પંચાયત સેવાના વધારાના સહાયક ઈજનેરોને હંમેશા અન્ય વિભાગોના વધારાના સહાયક ઈજનેરો સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવે છે અને હવે પ્રથમ વખત તેમને વધારાના સહાયક ઈજનેરો સામે સમાન સુધારેલા પગાર ધોરણ આપવાની બાબતમાં નહીં પરંતુ જે તારીખથી ઉપરોક્ત પુનરાવર્તન થશે તે અસરકારક તારીખ આપવા માટે ભેદભાવ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ માનનીય અદાલત દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧ માં પસાર કરાયેલા મૌખિક ચુકાદાના સંદર્ભમાં, અરજદારોને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે

સુધારેલ પગાર ન આપવા માટે કોઈ તર્કસંગત સમર્થન નથી. ૨૦૧૨ ના ૮૩૪.

૧૬. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સુધારેલા પગાર ધોરણની અરજી દ્વારા સર્જાયેલી વિસંગત પરિસ્થિતિને કારણે, ઉચ્ચ સત્તા સમિતિની ભલામણોના આધારે, સહાયક ઈજનેરો અને વધારાના સહાયક ઈજનેરો બંને કેડરના પગાર ધોરણમાં મૂળ રૂપે આપવામાં આવેલા પગાર ધોરણમાંથી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.જો કે, સહાયક ઈજનેરોના કિસ્સામાં, તે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ માંથી આપવામાં આવ્યું હતું અને વધારાના સહાયક ઈજનેરો માટે, તેને ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી અસરકારક બનાવવામાં આવ્યું હતું.લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબરમાં પસાર કરાયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ તારીખના આદેશ દ્વારા. ૨૦૧૨ના ૮૩૪માં, આ માનનીય અદાલતે તેમાં પ્રતિવાદીઓને નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના વધારાના સહાયક ઈજનેરોને આપવામાં આવેલા સુધારેલા પગાર ધોરણને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અમલમાં મૂકવાનો અને ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ માંથી વાસ્તવિક ચુકવણી કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.આ નિર્ણયનો ગુણોત્તર અહીં અરજદારોને લાગુ કરવાને બદલે, પ્રતિવાદી નં. ૨ તેના ઠરાવ તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ દ્વારા નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના વધારાના સહાયક ઈજનેરો સાથે સમાનતા માટેના તેમના દાવાને નકારી કાઢ્યો હતો અને તેમને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે સુધારેલા પગાર ધોરણનો લાભ આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો, જે ભેદભાવપૂર્ણ છે.ગેરવાજબી અને આમ બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું ઉલ્લંઘન કરે છે.પ્રતિવાદી દ્વારા આપવામાં આવેલ ઉપરોક્ત લાભને નકારવાનું એકમાત્ર કારણ નં. ૨ તેના તારીખના ઠરાવ ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ માં જણાવવામાં આવ્યું છે કે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ નો લાભ નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ સાથે કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને આપવામાં આવશે, અન્ય કોઈ વિભાગ સાથે કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને નહીં.કાયદાની નજરમાં આ કોઈ કારણ નથી.અલગ નીતિ અપનાવવા માટે યોગ્ય સમર્થનની ગેરહાજરીમાં અને

બંધારણની કલમ ૧૪ ની જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરતા વર્ગીકરણ અને ભેદની વાજબીતાને ન્યાયી ઠેરવતા નક્કર કારણોની ગેરહાજરીમાં, પ્રતિવાદી નં. ૨ ભેદભાવપૂર્ણ છે અને તેને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.રોજગારમાં સમાનતા જાળવવી જરૂરી છે અને તેથી.સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, એકસમાન વર્ગ બનાવતા કર્મચારીઓના કિસ્સામાં બંધારણની કલમ ૧૪નું ઉલ્લંઘન કરતી, પસંદ કરો અને પસંદ કરો પદ્ધતિ અપનાવવામાં પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહીને રદ કરવી જરૂરી છે.

૧૭. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પંચાયતોના કર્મચારીઓ સરકારી કર્મચારીઓ છે અને સરકારના તમામ નિયમો અને નિયમો તેમને લાગુ પડે છે.નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગ સાથે કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને આ માનનીય અદાલતની માનનીય ખંડપીઠે પસાર કરેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના મૌખિક ચુકાદાને લાગુ કરતો ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ તારીખનો સરકારી ઠરાવ પંચાયત વિભાગ સહિત તમામ સરકારી વિભાગોમાં વધારાના સહાયક ઈજનેરોની કેડર તરીકે પંચાયત વિભાગ સાથે કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને લાગુ કરવો જરૂરી છે.અન્ય વિભાગોમાં કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરો માટે જે પણ ઠરાવો પસાર કરવામાં આવે છે તે વિવિધ પંચાયતોમાં કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને પણ લાગુ કરવા જરૂરી છે.વધુમાં, સરકારી કર્મચારીઓની સેવાની શરતો, પગાર વગેરેને લગતા તમામ સરકારી ઠરાવો પંચાયતોમાં કામ કરતા કર્મચારીઓને પણ લાગુ પડે છે, કારણ કે તેઓ પણ સરકારી કર્મચારી છે.ગુજરાત વહીવટી વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા ૨૭.૧૦.૧૯૯૦ ના પરિપત્રમાં આનો ફરીથી પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો હતો.ખાસ કરીને, ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પગારમાં સુધારો) નિયમો પંચાયતોમાં કામ કરતા કર્મચારીઓને સમાન રીતે લાગુ પડે છે, કારણ કે તેઓ પણ સરકારી કર્મચારીઓ છે.તેથી અરજદારો રજૂ કરે છે કે પ્રતિવાદી તરફથી ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ તારીખનો સરકારી ઠરાવ નં. ૨ પંચાયત, ગ્રામીણ આવાસ અને ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગે ગાંધીનગરના વિકાસ કમિશનરની તારીખ ૦૫.૦૪.૨૦૧૬ ના સુધારેલા પગાર ધોરણ ૩. પંચાયત વિભાગમાં વધારાના સહાયક

ઈજનેરોને અન્ય સરકારી વિભાગોમાં કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને આપવામાં આવેલી ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ની અસરથી આપવામાં આવેલ ૧૬૪૦-૨૯૦૦ ગેરકાયદેસર, કાયદાકીય રીતે ખરાબ, ભેદભાવપૂર્ણ છે અને આમ ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬નું ઉલ્લંઘન કરે છે અને તેથી તેને રદ કરવા અને અલગ રાખવા પાત્ર છે.રિલાયન્સ ગુજરાત રાજ્યમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર મૂકવામાં આવે છે અને અન્ય વિ. રામલાલ કેશોવલાલ સોનીએ (૧૯૮૩) ૨ એસસીસી ૩૩ માં અહેવાલ આપ્યો હતો.

૧૮. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કાર્યકારી ઈજનેર, પંચાયત સિંચાઈ વિભાગ, ભાવનગરએ તેના તારીખના ૧૪.૦૬.૨૦૧૬ (પાન નં. અરજીના મેમોની ૧૨૨-૧૨૩) અને ગુજરાત સરકારના વિકાસ આયુક્તે તેની તારીખની ૦૫.૦૪.૨૦૧૬ અને ૩૦.૦૯.૨૦૧૬ ની ભલામણમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે રાજ્ય સેવાઓ અને પંચાયત સેવાઓમાં વધારાના સહાયક ઈજનેરની કેડર માટે સામાન્ય વરિષ્ઠતાની સૂચિ જાળવવામાં આવે છે.તેથી, પંચાયત કર્મચારીઓ સહિત વધારાના સહાયક ઈજનેરોની કેડર પર કામ કરતા તમામ કર્મચારીઓને ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ તારીખનો સરકારી ઠરાવ લાગુ થવો જોઈએ.ગુજરાત સરકારના વિકાસ કમિશનરે ૦૫.૦૪.૨૦૧૬ ની તેમની ભલામણમાં વધુમાં જણાવ્યું છે કે પંચાયત વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા ઠરાવ તારીખ ૧૪.૦૮.૧૯૮૧ અને પરિપત્ર તારીખ ૨૧.૦૩.૧૯૮૯ દ્વારા અને સામાન્ય વહીવટી વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા પરિપત્રો તારીખ ૨૩.૧૦.૧૯૯૦ અને ૨૫.૧૧.૧૯૯૪ દ્વારા, એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે કોઈ ચોક્કસ કેડરને આપવામાં આવતી સરકારી કર્મચારીઓની સેવાની શરતો, પગાર વગેરે સમાન કેડર પર કામ કરતા પંચાયત કર્મચારી સુધી લંબાવવામાં આવશે.વધુમાં, સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા સરકારી ઠરાવ ૨૨.૦૮.૨૦૧૪ પર પણ નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી છે જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે જો કોઈ ચોક્કસ કેસમાં માનનીય અદાલત દ્વારા ચુકાદો આપવામાં આવે, તો તે સમાન સ્થિત કર્મચારીઓને પણ લાગુ થવો જોઈએ.ગુજરાત સરકારના વિકાસ કમિશનરે

ખૂબ જ ભારપૂર્વક ભલામણ કરી હતી કે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ નો લાભ પંચાયતોમાં કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને મળવો જોઈએ.

૧૯. તે કાયદાની એક સુસ્થાપિત દરખાસ્ત છે કે જ્યારે કોઈ અદાલત દ્વારા કેટલાક કર્મચારીઓની તરફેણમાં નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હોય અને ત્યારબાદ તેનો અમલ કરવામાં આવ્યો હોય, ત્યારે તે જ લાભ સમાન સંજોગોમાં કામ કરતા કર્મચારીઓને મળવો જોઈએ અને આમ ન કરવું એ ભેદભાવ સમાન ગણાશે. ઈન્દરપાલ ચાદવ વિરુદ્ધ ભારત સંઘ (૧૯૮૫) ૨ એસ. સી. સી. ૬૪૮ માં નોંધાયેલા ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદામાંથી નીચેનાનું પુનરાવર્તન કરવું યોગ્ય રહેશે:

"..... તેથી, જેઓ કોર્ટમાં આવી શક્યા ન હતા તેઓ અહીં દોડી આવેલા લોકો સાથે તુલનાત્મક ગેરલાભમાં હોવાની જરૂર નથી. જો તેઓ અન્યથા સમાન રીતે સ્થિત હોય, તો તેઓ આ અદાલતના હાથે અન્ય કોઈ દ્વારા નહીં તો પણ સમાન વ્યવહાર માટે હકદાર છે.

આમ, અદાલતોએ વારંવાર ભાર મૂક્યો છે કે રાજ્ય એક આદર્શ નોકરીદાતા હોવું જોઈએ. એક આદર્શ નોકરીદાતા એ છે કે જે તેના કર્મચારીઓના ન્યાયી દાવાને કોઈપણ બાહ્ય વિચારણા અથવા આધાર પર નકારશે નહીં. અને આવા આદર્શ નોકરીદાતાએ તેના કર્મચારીઓના ન્યાયી દાવાને સ્વીકારવા માટે કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવતા કોઈપણ નિર્દેશોની રાહ જોવી જોઈએ નહીં. આમ, ચોથા પગાર પંચમાં અરજદારોનો પગાર પણ ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી લાગુ કરવો જરૂરી છે. આમ, પ્રતિવાદી અધિકારીઓની નિષ્ક્રિયતા ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૬ હેઠળ અરજદારોના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન છે.

૨૦. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિપુલકુમાર આત્મારામ પારેખ અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય કેસમાં ૨૦૦૯ (૫) જી. એલ. આર. ૩૯૧૪ માં નોંધાયેલા અહેવાલમાં આ માનનીય અદાલતે એવું માન્યું છે કે જો

અગાઉના મુકદ્દમામાં, ચોક્કસ અરજદારો પક્ષકાર ન હતા અને કોઈ ચોક્કસ મુદ્દા પર કાયદો નક્કી કરવામાં આવ્યો હોય, તો સમાન સ્થિતિ કર્મચારીઓના કિસ્સામાં પણ સત્તાવાળાઓએ તેનું પાલન કરવું જોઈએ.જો આવો નિર્ણય હોય અને તેને સત્તાવાળાઓના ધ્યાનમાં લાવવામાં આવ્યો હોય, છતાં તેનું પાલન કરવામાં ન આવે તો તેને માનનીય ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાની ઇશદાપૂર્વકની અવગણના ગણવામાં આવશે અને તે નાગરિક તિરસ્કાર સમાન ગણાશે.આ માનનીય અદાલત દ્વારા કાયદાની નીચેની દરખાસ્ત રજૂ કરવામાં આવી છે:

"(૧) અગાઉની મુકદ્દમામાં અદાલત સમક્ષ ચોક્કસ અરજદાર પક્ષકાર હતો કે ન હતો તે મહત્વનું નથી, પરંતુ જો કોઈ ચોક્કસ મુદ્દા પરનો કાયદો હાઈકોર્ટ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવ્યો હોય, તો તે રાજ્યના તમામ સત્તામંડળો અને ટ્રિબ્યુનલો દ્વારા તેનું પાલન કરવું આવશ્યક છે.

(૨) ઉચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાનું પાલન તમામ સત્તામંડળો અને ગૌણ ટ્રિબ્યુનલો દ્વારા ત્યારે જ કરવું જોઈએ જ્યારે તે રાજ્યની સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા જાહેર કરવામાં આવ્યું હોય અને તેઓ આવી કાર્યવાહીમાં સામેલ અધિકારો પર નિર્ણય લેવાની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં તેની અવગણના કરી શકતા નથી.

(૩) જો હાઈકોર્ટ દ્વારા કાયદાના અગાઉના ખુલાસા તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હોવા છતાં અને તે સ્થિતિની સંપૂર્ણ અવગણના કરીને તે કાનૂની સ્થિતિ તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હોવા છતાં કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવે, તો તેને હાઈકોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાની ઇશદાપૂર્વકની અવગણના ગણવી જોઈએ અને તે અવમાનના અદાલતો અધિનિયમ, ૧૯૭૧ ની કલમ ૨ (બી) માં વ્યાખ્યાયિત નાગરિક તિરસ્કાર સમાન હશે.

આમ, ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ તારીખનો ઠરાવ પ્રતિવાદી નં. ૨ અપમાનજનક છે.

૨૧. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સમાન સ્થિત કર્મચારીઓને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧ માં માનનીય ડિવિઝન બેંચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના નિર્ણયનો લાભ આપવામાં આવે છે. ૨૦૧૨ ના ૮૩૪.લેખા અધિકારી, પગાર ચકાસણી કેન્દ્ર, ગાંધીનગરએ ૨૫.૦૪.૨૦૧૬ પર નાયબ કાર્યકારી ઈજનેર, જિલ્લા પંચાયત, બોટાદ દ્વારા વધારાના સહાયક ઈજનેર શ્રી બી. એસ. પરમારના કિસ્સામાં કરવામાં આવેલા પગાર સુધારાને મંજૂરી આપી હતી. શ્રી બી. એસ. પરમારના ચોથા પગાર પંચના પગાર ધોરણમાં ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને તે મુજબ, તેમના પગારને પરિણામે પાંચમા અને છઠ્ઠા પગાર પંચના પગાર ધોરણમાં ફરીથી નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૭.૦૩.૨૦૧૭ માં, પ્રતિવાદી નં. ૨ એ જણાવ્યું છે કે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૨૮.૦૭.૨૦૧૫ નો લાભ નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગમાં કામ કરતા વધારાના સહાયક ઈજનેરોને આપવામાં આવશે. જો કે, તાજેતરમાં માર્ગ અને મકાન વિભાગે ૧૩.૦૯.૨૦૧૯ તારીખનો ઠરાવ બહાર પાડ્યો છે (લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબરમાં માનનીય ડિવિઝન બેંચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ તારીખના નિર્ણયને લાગુ કરીને. માર્ગ અને મકાન વિભાગમાં કાર્યરત વધારાના સહાયક ઈજનેરોને ૨૦૧૨ની કલમ ૮૩૪, જેમની ૦૧.૦૪.૧૯૮૨ પહેલાં સેવામાં નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. આમ, ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ તારીખના નિર્ણયનો લાભ અરજદારોને પણ આપવાની જરૂર છે.

૨૨. સરકારી તિજોરી પર વધારાના નાણાકીય બોજ વિશે પ્રતિવાદી સત્તાવાળાઓ દ્વારા લેવામાં આવેલી અરજી માટે, તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદારોને ૦૧.૦૪.૧૯૮૨ થી અસર સાથે સુધારેલ પગાર ધોરણ આપવામાં આવે છે. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અમલમાં મૂકવાથી અરજદારોને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી ૦૧.૦૪.૧૯૮૨ સુધી ઉપાર્જિત પાંચ વૃદ્ધિની હદ સુધી નજીવો વધારાનો ખર્ચ સામેલ થશે. અને આ માનનીય અદાલતે ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ માંથી સૈદ્ધાંતિક મંજૂરી આપી હતી, જેને અરજદારો પર

તેની પ્રતિકૂળ અને પૂર્વગ્રહયુક્ત અસર સાથે પણ નકારી કાઢવામાં આવી હતી, જેનાથી બંધારણની કલમ ૨૧નું ઉલ્લંઘન કરીને લાંબા વર્ષોની સક્રિય સેવા પછી તેમના જીવનની સાંજે તેમનું પેન્શન તે હદ સુધી ઘટાડવામાં આવ્યું હતું.

૮. બીજી બાજુ, પંચોલી, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ-રાજ્ય સત્તાવાળાઓએ રજૂઆત કરી છે કે આ અદાલતનો સંપર્ક કરવામાં લગભગ ૧૪ વર્ષનો અસ્પષ્ટ વિલંબ થયો છે.તેમણે (૨૦૨૨) ૨ એસ. સી. સી. ૨૫ માં અહેવાલિત ભારત સંઘ વિરુદ્ધ એમ. નાગરાજનના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કર્યો છે અને તેના પર આધાર રાખ્યો છે, જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પરિરહેદ ૨૦ થી ૨૫ માં નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

"૨૦.વિલંબ, વિલંબ અને સંમતિને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતો ઘણા પ્રસંગોએ ઓવરલેપિંગ અને એકબીજા સાથે જોડાયેલા છે.જો કે, તેમની પાસે તેમના વિશિષ્ટ પાત્રો અને વિશિષ્ટ તત્વો છે.કોઈ એવું કહી શકે છે કે વિલંબ એ જાતિ છે જેમાં લેચ અને સ્વીકૃતિ એ પ્રજાતિઓ છે.તેવી જ રીતે, લેચને નામ સ્વીકૃતિ દ્વારા એક પ્રજાતિની જાતિ કહી શકાય.જો કે, એક એવો કેસ હોઈ શકે છે જેમાં સંમતિ સામેલ હોય, પરંતુ વિલંબ નહીં.આ સિદ્ધાંતો સામાન્ય કાયદાના સિદ્ધાંતો છે, અને કદાચ કોઈ ઓળખી શકે છે કે આ સિદ્ધાંતોને વિવિધ કાયદાઓમાં સ્થાન મળે છે જે મર્યાદાના સમયગાળાને પ્રતિબંધિત કરે છે અને ચોક્કસ સંજોગોમાં માફીની બિન-વિચારણા કરે છે.તેઓ કાયદાની કડક અરજી કરતાં અદાલતના વિવેકની જરૂર હોય તેવી પ્રથા દ્વારા લાગુ થવા માટે બંધાયેલા છે.આ વિભાવનાઓને સંચાલિત કરતો અંતર્ગત સિદ્ધાંત એક અવરોધ હશે.પૂર્વગ્રહનો પ્રશ્ન પણ એક મહત્વપૂર્ણ મુદ્દો છે જેની અદાલત દ્વારા નોંધ લેવી જોઈએ.

૨૧. લેચેસ શબ્દ ફ્રેન્ચ ભાષા પરથી આવ્યો છે, જેનો અર્થ થાય છે "આળસ અને આળસ".આમ તેમાં અન્ય પક્ષને પૂર્વગ્રહ પેદા કરતી વખતે ન્યાયી રાહત સાથે સંકળાયેલા દાવાને આગળ વધારવામાં ગેરવાજબી વિલંબ અથવા બેદરકારીનો સમાવેશ થાય છે.અધિકારનો દાવો કરતી વખતે કાયદાની જરૂર હોય



તેવું કાર્ય કરવાની પક્ષની અવગણના છે, અને તેથી, પક્ષને રાહત અથવા ઉપાય મેળવવાના માર્ગમાં ઊભા રહેવું જોઈએ.

**૨૨.** જોવાના બે આવશ્યક પરિબલો વિલંબની લંબાઈ અને અંતરાલ દરમિયાન કરવામાં આવેલા કાર્યોની પ્રકૃતિ છે. જેમ જણાવવામાં આવ્યું છે તેમ, તેમાં વચગાળાની સ્થિતિમાં ફેરફાર ઉપરાંત અદાલતનો સંપર્ક કરનાર પક્ષ તરફથી સંમતિ પણ સામેલ હશે. તેથી, જ્યારે તેના કૃત્યો આવા અધિકારની માફી સૂચવે છે ત્યારે તેના દરવાજા ખખડાવનાર પક્ષને ઉપાય આપવો કોર્ટ ઓફ ઇક્વિટી માટે અન્યાયી ગણાશે. તેમના વર્તન દ્વારા, તેમણે અન્ય પક્ષને ચોક્કસ સ્થિતિમાં મૂક્યો છે, અને તેથી, અદાલત સમક્ષ પડકારને સરળ બનાવવો ગેરવાજબી રહેશે. આમ, ઇક્વિટી પરના તેના વર્તન માટે જવાબદાર વ્યક્તિને ઉપાય મેળવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે તેવી અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી.

**૨૩.** જ્યારે કોઈ વૈધાનિક પ્રતિબંધ ન હોય ત્યારે જ લેચના બચાવની મંજૂરી આપી શકાય છે. ઉપાય માંગતી વ્યક્તિની બાજુએ લેચનો સ્પષ્ટ કેસ અસ્તિત્વમાં છે કે કેમ તે પ્રશ્ન એક હકીકત છે અને તે પૂર્વગ્રહનો પણ છે. જ્યારે છેતરપીંડીના અસ્તિત્વની દલીલ કરવામાં આવે અને બીજી બાજુ દ્વારા સાબિત કરવામાં આવે ત્યારે ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતનો કોઈ ઉપયોગ ન પણ થઈ શકે. લેચ અને સંમતિના ખ્યાલ વચ્ચેનો તફાવત નક્કી કરવા માટે એ છે કે, માત્ર લેચ સાથે સંકળાયેલા કિસ્સામાં, વિરોધનો સિદ્ધાંત પક્ષ માટે ઉપલબ્ધ તમામ સંરક્ષણને લાગુ પડશે. તેથી, પ્રતિવાદી વાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિવિધ આધારો પર સફળ થઈ શકે છે, જ્યારે એકલા સંબંધિત મુદ્દો સંમતિ માટે જવાબદાર રહેશે.

**૨૪.** આપણે પહેલેથી જ એક તરફ સંમતિ અને બીજી તરફ વિલંબ અને વિલંબ વચ્ચેના સંબંધની ચર્ચા કરી છે. સ્વીકૃતિ એટલે મૌન અથવા નિષ્ક્રિય સ્વીકૃતિ. તે એક અધિનિયમ માટે ગર્ભિત અને અનિરુદ્ધ સંમતિ છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, આવી ક્રિયા નિષ્ક્રિય મંજૂરીને લાયક ઠરે છે. આમ, જ્યારે સંમતિ થાય છે, ત્યારે તે કોઈ ચોક્કસ કાર્ય વિરુદ્ધ જ્ઞાનની ધારણા કરે છે. જ્ઞાનમાંથી નિષ્ક્રિય સ્વીકૃતિ આવે છે, તેથી તેની શરતોની પૂરતી જાણકારી હોવા છતાં, મૂળ કરાર કરવાના કોઈપણ કથિત ઇનકાર સામે કોઈ પગલાં લેવાને

બદલે, અને તેને સભાનપણે અવગણવા અને ત્યારબાદ આગળ વધવાની મંજૂરી આપવાને બદલે, સંમતિ થાય છે.

**૨૫.** પરિણામે, તે પક્ષો વચ્ચે એક નવો ગર્ભિત કરાર ફરીથી રજૂ કરે છે. એકવાર આવી પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ જાય, તે પક્ષ માટે ખુલ્લું નથી કે જેણે મૂળ શરતોના પાલન પર ભાર મૂકવા માટે પોતાની જાતને સ્વીકારી લીધી. તેથી, પક્ષોનું વર્તન આવશ્યક છે. અમે માત્ર માત્ર સંમતિ સાથે સંકળાયેલા તફાવત સાથે વ્યવહાર કર્યો. જ્યારે સંમતિ પછી વિલંબ થાય છે, ત્યારે તે વિલંબ બની શકે છે. અહીં ફરીથી, અમે એવું માનવા તરફ વલણ ધરાવીએ છીએ કે સંમતિની વિભાવનાને કેસ-ટુ-કેસ આધારે જોવી જોઈએ.

**૮.૧ Ms.Pancholi,** વિદ્વાન સહાયક સરકારી પ્લીડેરે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારો ન્યાયી રાહત મેળવવા માટે હકદાર નથી કારણ કે તેઓએ અરજીઓ દાખલ કરવામાં થતા વિલંબને સમજાવ્યો નથી અને તેઓ રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ સાથે સમાનતાનો દાવો કરી શકતા નથી કારણ કે રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ અને પંચાયત વિભાગના કર્મચારીઓ વચ્ચે પસંદગી, ભરતીની રીત અને પગારમાં સુધારો અલગ છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ૨૦૧૭ની વિશેષ નાગરિક અરજી **No.૮૦૪** અને ૨૦૧૮ની વિશેષ નાગરિક અરજી **No.૨૧૦૭૬** માં આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારો ઉપરોક્ત અરજીઓના અરજદારો સાથે સમાન રીતે સ્થિત છે અને તેથી, તે જ આદેશ અરજદારોને **W. E. F. ૦૧.૦૧.૧૯૮૬** ના પગાર ધોરણનો લાભ કાલ્પનિક ધોરણે અને વાસ્તવિક ધોરણે **W. E. F. ૦૧.૦૪.૧૯૯૨** આપીને પસાર કરી શકાય છે.

**૯.** વર્તમાન અરજીઓમાં સામેલ મુદ્દો એ છે કે શું અરજદારો સુધારેલા પગાર ધોરણના લાભ માટે હકદાર છે કે કેમ, જે ૨૦૧૨ના લેટર્સ પટેલ અપીલ **No.૮૩૪** માં સમાન સ્થિત વ્યક્તિઓની તરફેણમાં લંબાવવામાં આવ્યું છે કે નહીં.

૧૦. કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, એવું લાગે છે કે જે અરજદારો વધારાના સહાયક ઇજનેરો છે તેઓ ઉપરોક્ત અરજીઓના અરજદારો જેવા જ સ્થિત વ્યક્તિઓ છે.તેવી જ રીતે સ્થિત એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને આ અદાલત સમક્ષ ૧૯૯૫ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૫૨૧૦ને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે, જેમાં ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ ની અસર સાથે પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે, જેને આ અદાલતની કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા ૨૮.૦૩.૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

ઉપરોક્ત આદેશ સામે, એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૨૦૧૨ની કલમ ૮૩૪, જેને આ અદાલતની ખંડપીઠે ૩૧.૦૩.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા આંશિક રીતે મંજૂરી આપી હતી, જેમાં પ્રતિવાદીઓને ૦૧.૦૧.૧૯૮૬ થી અસર સાથે કાલ્પનિક સુધારેલ પગાર ધોરણ અને ૦૧.૦૪.૧૯૯૨ થી અસર સાથે સુધારેલા પગાર ધોરણની વાસ્તવિક ચુકવણી અપીલ સંગઠનના સભ્યોને આપવાના નિર્દેશો આપવામાં આવ્યા હતા.આ અદાલતની ખંડપીઠે પેરા-૧૧,૧૨ અને ૧૩માં નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

"૧૧.અમે સંબંધિત પક્ષો માટે વિસ્તૃત અને ખૂબ વિગતવાર વિદ્વાન સલાહ સાંભળી છે.અમે રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજો તેમજ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશનો પણ અભ્યાસ કર્યો છે.તે રેકૉર્ડ પરથી બહાર આવે છે કે અરજદારોના સભ્યો સાથે હંમેશા એક જ વિભાગના ઇજનેરોની શ્રેણી સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવતો હતો અને પ્રથમ વખત તેમની સાથે સહાયક ઇજનેરોની સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવતો ન હતો.

૧૨. આ પાછળના આધારને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે પિટિશનર એસોસિએશનના સભ્યો સાથે સમાન W. E. F. ૧.૧.૧૯૮૬ વ્યવહાર થવો જોઈએ.આ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારો અભિપ્રાય છે કે જો પ્રતિવાદીઓને સંગઠન W. E. F. ૧/૧/૧૯૮૬ ના સભ્યોને કાલ્પનિક સુધારેલ પગાર ધોરણ આપવા અને ૧/૪/૧૯૯૨ માંથી વાસ્તવિક ચુકવણી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે તો ન્યાયનો અંત આવશે.

૧૩. પરિણામે, અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે.પ્રતિવાદીઓને આપેલ કાલ્પનિક સુધારેલા પગાર ધોરણ W. E. F. ૧/૧/૧૯૮૬ અને અપીલીય સંગઠનના સભ્યોને સુધારેલા પગાર ધોરણ W. E. F. ૧/૪/૧૯૯૨ ની વાસ્તવિક ચુકવણી કરવા માટે નિર્દેશિત કરવામાં આવે છે.પક્ષોએ પોતાનો ખર્ચ જાતે ઉઠાવવો પડશે.

૧૧. એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશનોના કિસ્સામાં ૨૦૧૨ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય તેમજ એડિશનલ આસિસ્ટન્ટ એન્જિનિયર્સ એસોસિએશનોના કિસ્સામાં અને માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટ તેમજ આ કોર્ટના ઉપરોક્ત નિર્ણયોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, મારો અભિપ્રાય છે કે અરજદારો આ કોર્ટના ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદા અનુસાર સુધારેલા પગાર ધોરણના લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે, જે ૨૦૧૫ની ખાસ મંજૂરી અરજી No.૨૯૯૦૧ ને રદ કરીને સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા પહેલેથી જ પુષ્ટિ અને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

૧૨. ઉપરોક્ત કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિવાદિત આદેશ કે જેમાં અરજદારને સુધારેલા પગાર ધોરણનો લાભ નકારવામાં આવે છે, તે ડિવિઝન બેન્ચના આદેશની વિરુદ્ધ હોવાનું માનવામાં આવે છે, જેની સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા પુષ્ટિ કરવામાં આવે છે અને તેથી, તે રદ કરવા અને રદ કરવા માટે જવાબદાર છે અને અરજીઓમાં કરવામાં આવેલી વિનંતીઓ મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૧૩. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજીઓને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.અરજીઓમાં કરવામાં આવેલી વિનંતીઓ એ હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે કે ૨૦૧૨ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ No.૮૩૪ માં ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ મુજબ, અરજદારો એ જ લાભ માટે

હકદાર છે જે ૧૯૯૫ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન No.૫૨૧૦ માં ૨૦૧૨ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ No.૮૩૪ ની અપીલકર્તાઓની તરફેણમાં આપવામાં આવ્યો છે, જેથી અરજદારો સુધારેલા પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે. ૨૦૧૨ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ No.૮૩૪ માં ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણ મુજબ, અરજદારોના કેસને સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્ય સત્તામંડળ દ્વારા વિચારણા કરવામાં આવશે અને તેમને તમામ પરિણામી લાભ ચૂકવવામાં આવશે. આમ, પ્રતિવાદીઓને તે મુજબ અરજદારોના પગાર ધોરણમાં સુધારો કરવા અને આ આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર આવા તમામ પરિણામી લાભોની ચૂકવણી કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. નિયમને ઉપરોક્ત હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવ્યો છે. ખર્ચ અંગે કોઈ ઓર્ડર આપવામાં આવશે નહીં. સીધી સેવાની મંજૂરી છે.

(ન્યાયાધીશ-હેમન્ટ એમ. પ્રાયક)

*This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.